

Børn er fantastiske æstetikere

Et par uddrag og en øjenåbner til voksne, der vil så gerne sætte børnenes aktiviteter i rammer.

”Sproget kan splintre en æstetisk oplevelse” siger Alice Kjær, som fortæller om en morgen, hvor treårige Johanne havde lagt sig til rette i børnehavegruppens sansebad fyldt med måske 1.000 kastanjer. Jeg er lige mødt ind og ser, hvordan hun nyder det, men da jeg siger: ”Ih, hvor har du det dejligt der”, får jeg hende ud af den dybe, personlige oplevelse, det er for hende at mærke kastanjerne og sin krop. Hun kigger helt forskrækket op og rejser sig og går,« fortæller Alice Kjær.

Alice Kjær mener, at mange voksne har for travlt med at sætte ord på børns oplevelser, indtryk og udtryk i stedet for at åbne blikket for og bare iagttage de æstetiske erfaringer, som børn hele tiden er i gang med at gøre sig. Alice Kjær er optaget af børns æstetiske læreprocesser og har ved siden af jobbet som pædagog har taget en kandidatuddannelse i pædagogik med speciale i æstetik. Nu har hun også med udgangspunkt i hendes hverdag skrevet bogen ’Æstetisk praksis og børn’ 2017.

”Det smalle begreb er æstetik som kunst og kunstneriske udtryk eller som skolens kunstneriske fag – sang, musik og billedkunst. Men vi definerer æstetikbegrebet i den brede betydning, hvor en æstetisk oplevelse kan ske overalt og i alt, hvor børn er sansende til stede” siger Alice Kjær.

I det perspektiv bliver pædagogens rolle at være til stede med børnene og have blik for deres sansning af verden.

Malaguzzi var både filosof og pædagog. Han er blandt andet citeret for sin kritik af skolen i udsagn som: ’Skolen skiller hovedet fra kroppen’ og ’tvinger én til at tænke uden krop og handle uden hoved’. Citatet stammer fra hans digt ”Et barn har 100 sprog”

I Reggio Emilia-filosofien såvel som i daginstitutionen i Aalborg, hvor Alice Kjær arbejder, er det vigtigt at skabe rum til det hele barn og dets personlige selvudfoldelse.

”I skolen løses opgaven ofte på én bestemt måde. Her sætter vi en ramme om et projekt, men her er ikke noget rigtigt eller forkert. Vi bruger ikke skabeloner, som kan kvæle barnets eget udtryk. Børn kan lave hjertes, mennesker, sko på mange måder, men hvis vi giver dem modellerne, begrænser vi dem i deres udtryk. Børn kan sagtens blive inspireret af hinanden, men de skal finde deres eget udtryk, og det styrker deres selvværd, ”siger Alice Kjær.

BUPL: Artikel om Alice Kjærs bog ’Æstetisk praksis og børn - Sanser, væren og læring i dagtilbuddets læreplan ’ 2017.